

Lausunto

24.06.2025

Asia: VN/30743/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä leikkauksista ja lääketieteellisistä toimenpiteistä sekä luonnoksista erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen ja päivystysasetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit ehdotetusta leikkauksista ja tiettyjä lääketieteellisiä toimenpiteitä koskeva valtioneuvoston asetuksesta. Onko ehdotettu asetusta selkeä ja toimeenpantavissa, ja onko siinä huomioitu oleelliset asiat? Ellei mielestänne ole, miten sitä pitäisi muuttaa?

-

Kommentit erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen 4 §:n muutosehdotuksesta (psykoterapeuttisiin ja psykososiaalisiin menetelmiin liittyvä työnjako)

Koulutusvastuuyliopistojen merkitys psykiatrian, psykologian ja psykoterapian asetustekstissä:

Esitetystä asetustekstistä (4 § alakohta 6) puuttuu keskeinen määrittely psykiatrian, psykologian ja psykoterapian koulutusvastuuyliopistojen roolista. On välttämätöntä, että nämä yliopistot mainitaan asetustekstissä nimenomaisesti psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien kehittäjinä, arvioijina ja kouluttajatahoina.

Tämä tarve perustuu useisiin säädöksiin:

- Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994, 2 a §) edellyttää, että psykoterapeuttikoulutuksen järjestäjällä on psykologian tai lääketieteen koulutusvastuu.
- Yliopistolaki (558/2009, 7 § ja 7 c §) määrittää yliopistojen tehtäväksi erikoistumis- ja täydennyskoulutuksen järjestämisen.
- Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista (794/2004, 28 §) mahdollistaa yliopistojen autonomian tutkintojen antamisessa ja velvoittaa ne arvioimaan sekä kehittämään tutkintoja ja opetusta jatkuvasti.

Jyväskylän yliopiston lausunnon mukaisesti ehdotamme seuraavia täsmennyksiä lakitekstin kohtaan 6:

”Menetelmien arviointi ja osaamisen ylläpito toteutetaan yhteistyössä alueiden koulutusvastuuyliopistojen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja hyvinvointialueiden kanssa noudattaen palveluvalikoimaneuvoston suosituksia.”

”Koulutus- ja kehittämistyön osalta tulee huolehtia (sopimusperustaisesta) yhteistyöstä niiden koulutusvastuuyliopistojen kanssa, joilla on psykologian ja/tai lääketieteen koulutusohjelma.”

Tuemme myös Turun ja Helsingin yliopistojen ansiokkaita lausuntoja asetustekstiin liittyen.

Koulutusvastuuyliopistojen roolin välttämättömyys:

Koulutusvastuuyliopistojen roolin kirjaaminen lakiin on ehdottoman välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa psykososiaalisten ja psykoterapeuttisten menetelmien kehittämisen, arvioinnin, kouluttamisen sekä työntekijöiden työnohjaamisen tieteellinen taso.

Erityisesti lyhytinterventioina toteutettavassa kliinisessä työssä kouluttajien ja työnohjaajien tulee olla alan erityisasiantuntijoita potilasturvallisuuden ja laadukkaan hoidon takaamiseksi. Työnohjauksen on oltava riittävän intensiivistä ja sen tulee perustua kansainvälisesti tutkittuihin lyhytinterventioiden työnohjauksen malleihin. Tämä edistää myös niiden potilaiden tunnistamista, jotka hyötyisivät mahdollisimman pikaisesti pidempikestoisesta psykoterapeuttisesta hoidosta. Ammattitaidon korkea taso on avainasemassa hoitopolkujen porrastamisen toimivuuden varmistamisessa.

Yhdenvertainen palvelu:

Asetusluonnoksessa todetaan, että muutoksella tavoitellaan yhdenvertaista palvelua koko Suomessa. Näin ollen ruotsinkielisen väestön mahdollisuus saada omalla äidinkielellään lyhytpsykoterapiaa tai psykososiaalista hoitoa tulee huomioida lausunnossa.

Suomen käyttäytymisanalyysin ja kognitiivisen käyttäytymisterapian yhdistyksen (SKY ry:n) hallituksen puolesta.

Kommentit muista keskittämis- ja päivistysasetuksen muutosehdotuksista

-

Timonen Tero

Suomen käyttäytymisanalyysin ja kognitiivisen käyttäytymisterapian
yhdistys ry.